



2.2.2021

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viite: Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö 13.1.2020, VN/797/2021

Luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi kyberturvallisuuden kehittämisohjelmasta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikon luonnoksesta. Pääministeri Marinin hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteita kansallisen kyberturvallisuuden kehittämiseksi liittyen tilannekuvan parantamiseen, kansainvälisen yhteistyön tiivistämiseen sekä kansallisen koordinaation tehostamiseen.

Vuonna 2019 annetussa valtioneuvoston periaatepäätöksessä Suomen kyberturvallisuusstrategiasta on tunnistettu tarve kansallisen kyberturvallisuuden kokonaistilan parantamiseksi. Strategian linjausten mukaisesti valmisteltu, yli hallituskausien ulottuvan (aikajänne vuosille 2021-2030) kyberturvallisuuden kehittämisohjelman on tarkoitus konkretisoida kyberturvallisuuden kansallisia linjauksia sekä selkeyttää kyberturvallisuuden hankkeiden, tutkimuksen ja kehittämisohjelmien kokonaiskuvaa.

Kehittämisohjelma on laadittu Suomen Kyberturvallisuusstrategiaan 2019 kirjatulla tavalla kyberturvallisuusjohtajan johdolla ”ministeriöiden, Turvallisuuskomitean ja kyberturvallisuustoimijoiden asiantuntemusta hyödyntäen.” Valtiovarainministeriön virkamies on osallistunut kehittämisohjelman valmisteluun kirjoittajaryhmän sekä sparrausryhmän jäsenenä, sekä työpajatyöskentelyn kautta. Valtiovarainministeriön näkemyksiä on huomioitu siten jo kehittämisohjelman valmistelun aikana.

Kehittämisohjelmaa täydentävät liikenne- ja viestintäministeriön asettama yhteiskunnan kriittisten toimialojen tietoturvaa ja tietosuojaa selvittävän poikkialinnollisen työryhmän työ ja Huoltovarmuuskeskuksen Digitaalinen turvallisuus 2030-hanke. Kehittämisohjelman toimeenpano on tarkoitus käynnistää välittömästi.

Valtiovarainministeriön lausunto

Kehittämisohjelman johdannossa on selkeästi tuotu esille keskeiset riippuvuussuhteet muihin käynnissä oleviin hankkeisiin: ”Valtioneuvoston periaatepäätös julkisen hallinnon digitaalisesta turvallisuudesta ja sen toimeenpanosuunnitelma sekä Huoltovarmuuskeskuksen Digitaalinen turvallisuus 2030 -hanke täydentävät tätä periaatepäätöstä.” Lausuntopyynnössä valtioneuvoston periaatepäätöstä julkisen hallinnon digitaalisesta turvallisuudesta ei ole kuitenkaan mainittu. Valtiovarainministeriö toteaa, että viittaus valtioneuvoston periaatepäätökseen digitaalisesta turvallisuudesta 8.4.2020 ja sen linjauksia toteuttavaan valtiovarainministeriön toimeenpanosuunnitelmaan Haukka 2020-2023 on säilytettävä kehittämisohjelman johdannossa.

Kehittämishjelma on laaja ja siinä on listattu melko tarkalla tasolla useita toimenpiteitä kohdistuen eri hallinnonaloille, muihin kotimaisiin tahoihin ja kansainväliseen yhteistyöhön. Suurin osa toimenpiteistä todetaan toteutettavaksi toimintamenojen puitteissa. Ohjelman johdantotekstiin s.4 ensimmäisen kappaleen loppuun tulisi kuitenkin lisätä seuraava muotoilu:

Kehittämishjelman rahoituksesta päätetään julkisen talouden suunnitelman ja valtion talousarvion valmistelun yhteydessä. Toimenpiteiden mahdollisesti edellyttämä valtion rahoitus toteutetaan valtiontalouden kehysten puitteissa tarvittaessa kohdentamalla määrärahoja uudelleen.

Valtiovarainministeriö kiinnittää lisäksi huomiota osion 7. *Seuranta ja raportointi* tekstiin sivulla 17, johon tulee lisätä periaatepäätöksiin tavanomaisesti kuuluva tekstimuotoilu:

Kehittämishjelman toimia toteutetaan pääasiassa valtion budjettiraamien sekä olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Määrärahalisäyksiä tai muita budjettivaikutuksia vaativista toimenpiteistä päätetään erikseen valtiontalouden kehyksissä ja vuosittaisissa talousarvioissa.

Kehittämishjelmassa on soveltuvin osin huomioitu EU:n tuoreen joulukuussa 2020 julkaistun kyberturvallisuusstrategian tavoitteita. Infrastruktuurin ja kriittisten palveluiden häiriösietokykyä kehittävien EU:n kyberturvallisuusstrategian toimien keskiössä on Euroopan komission ehdotus 16.12.2020 tieto- ja verkodirektiivin (NIS) päivittämisestä. Valtiovarainministeriö ehdottaa, että kehittämishjelmaan selvennetään NIS-ehdotuksen ja kehittämishjelman väliset riippuvuudet.

Valtiovarainministeriö esittää, että valtiovarainministeriö poistetaan vastuuta hoista liitteen 1 toimeenpanosuunnitelman kehittämistoimenpiteestä 7.2 ”Yritykset tarvitsevat myös kotimaista rahoitusta sekä pääomia mukaan lukien mahdolliset valtion rahoitus- ja omistusosuudet.”

valtiosihteeri
kansliapäällikkönä Juha Majanen

tietohallintoneuvos Tuija Kuusisto

Tiedoksi

LVM, Rauli Paananen